

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Ажаман І.А., д.е.н., доцент
(кафедра менеджменту і маркетингу)
Петрищенко Н.А., к.е.н., ст.викладач
(кафедра економіки та підприємництва)

На основі аналізу наукової літератури встановлено, що існує кілька точок зору з питання про те, коли з'явилися перші корпорації. Згідно з найбільш поширеною з них, корпорації виникли в XIV-XVII ст. Причиною їх появи стали економічні зміни, зумовлені розвитком торгівлі, морської справи тощо. Складні різновиди корпорацій ведуть своє безпосереднє походження з Голландії, де з кінця XVI ст. поступово починають формуватися внутрішні правила корпорації.

Основні принципи сучасного корпоративного управління були закладені лише в кінці XVIII - початку XIX ст. Початок безпосереднього законодавчого регулювання корпоративної діяльності припадає на XIX ст. Вперше акціонерне товариство як організаційно-правова форма підприємницької діяльності зафіксоване у французькому Торговому кодексі 1808р. Саме його називають актом, з моменту видання якого виник правовий інститут «акціонерне товариство».

До початку XX століття сформувалися основні організаційно-правові форми підприємств - акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, повне та командитне товариство. У першій третині XX ст. посилюється процес концентрації виробництва і відповідно збільшилася роль великих корпорацій, які стали домінуючим чинником в американській економіці.

Наступний щабель розвитку корпоративного управління припадає на період 80-90 років XX століття, коли прийшло усвідомлення необхідності розвитку середовищного підходу до функціонування корпорації.

Розглядаючи український досвід становлення теорії корпоративного управління відмітимо, що з моменту здобуття незалежності виділяють такі чотири основні етапи: формування законодавства в сфері корпоративних відносин; корпоратизація і приватизація майна державних підприємств; формування сучасного корпоративного законодавства; а також формування антирейдерського законодавства, посилення фінансово-виробничих груп в розподілі активів підприємств, формування спеціальної корпоративної культури.